

ПРАВИЛА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНА ЕТИКА НА СЪДИИТЕ В БЪЛГАРИЯ

Раздел I. ЦЕЛ, ОБХВАТ И ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ

Чл.1 Правилата за професионална етика на съдиите в България имат за цел:

1. Да издигат престижа на съдията;
2. Да защитават личността на съдията;
3. Да дават насоки за съдийско поведение;
4. Да утвърждават принципа на справедливост и безпристрастност, с оглед отстояване на независимостта на съдебната власт.

Чл.2 Правилата се прилагат спрямо съдиите от:

1. Върховен Касационен Съд;
2. Върховен Административен Съд;
3. Апелативни съдилища;
4. Военни съдилища;
5. Окръжни съдилища;
6. Районни съдилища;
7. Специализирани съдилища, съгласно чл. 119 (2) от Конституцията на Република България.

Чл.3 Основни принципи за съдийско поведение

- (1) Съдията олицетворява съдебната институция и в поведението си се ръководи от принципите на справедливост и безпристрастност.
- (2) В съдебната зала всеки съдия е символ на закона и справедливостта.
- (3) Съдията отстоява авторитета и независимостта на съда.
- (4) Съдията се подчинява единствено на Конституцията, закона и нормите на справедливостта.
- (5) Съдията спазва правилата за поведение в професионалната си дейност, в обществените си прояви и в личния си живот.

Раздел II. ПРАВИЛА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл.4. Професионално поведение на съдията

(1) Безпристрастност и независимост

1. Съдията изпълнява задълженията си добросъвестно и отговорно, като се ръководи от принципите на лична безкористност, независимост и безпристрастност.
2. Съдията не се влияе от частни интереси, политически и обществен натиск.
3. Съдията не осъществява лични отношения със страните по разглежданите от него дела, които биха породили основателни съмнения в безпристрастността му.

(2) Компетентност

1. Съдията постоянно полага усилия за повишаване на професионалната си квалификация.
2. Съдията не допуска служебното израстване да се дължи на недостойно лично поведение или да се основава на чуждо вмешателство.

(3) Своевременност

Съдията добросъвестно изпълнява служебните си задължения, като прави необходимото за спазване на нормативно определените срокове за разглеждане и произнасяне по делата.

(4) Отношение на съдията към лицата, с които общува в служебно качество

1. Съдията се отнася с толерантност, достойнство и учтивост към участниците в процеса и изисква подобно поведение от тях.
2. Съдията дължи на колегите си уважение и разбиране и не си позволява безпринципни критики и лични оценки за работата на другите съдии.
3. В съвместната си работа със съдебните заседатели съдията изисква от тях спазването на правилата на съдебна етика.
4. Съдията зачита достойнството и работата на служителите в съда.
5. Съдията изисква от съдебните служители да бъдат лоялни към институцията и отговорно да изпълняват задълженията си.
6. Съдията изисква от съдебните служители да се въздържат от предубеденост или пристрастие чрез думи или поведение.
7. Съдията съобразява външния си вид и облеклото си на работното място с изискванията за престижа на професията.

(5) Поверителност

1. Съдията не разкрива поверителна информация, станала му известна във връзка с професионалната му дейност.

2. Съдията изисква спазване правилата за поверителност на информацията и от съдебните служители.

(6) Административни задължения.

1. Съдията изпълнява административните си задължения отговорно, компетентно и своевременно, без предубеденост и пристрастие.

2. Съдиите си сътрудничат при управлението на делата в съда.

Раздел III. ПРАВИЛА ЗА ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл.5 Личният облик на съдията е част от обществената представа за съдебната институция.

(1) Съдията доброволно приема ограничения в личния си и обществен статус.

(2) Съдията не допуска непристойно поведение в обществения и личния си живот.

(3) Съдията не използва името и авторитета на съда за задоволяване на свои собствени интереси или интереси на свои близки.

(4) Съдията не приема лично или чрез друго подаръци, услуги или заеми, които могат да предизвикат съмнение в неговата почтеност.

(5) Извън съда съдията спазва поведение, което не би могло да накърни доброто име на съдебната институция.

Раздел IV. ПРАВИЛА ЗА ОБЩЕСТВЕНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл.6. Взаимоотношения с медии и организации на гражданското общество.

(1) Съдията зачита свободата на словото и правото на гражданите да бъдат информирани.

1. Съдията може да информира медиите само за факти от дейността си, без да изразява предварителни правни становища.

2. Съдията не може да обсъжда публично висящи дела.

3. Съдията може да информира медиите относно движението на делото.

4. Съдията разрешава използването на видео и звукозаписни устройства по време на съдебното производство при зачитане конституционните права на гражданите.

(2) Съдията е обществена личност. Той участва в обществения живот, но не може да изразява предпочитания или предубеждения към определна група хора на основата на народност, раса, пол, идеология, религия, култура и други.

(3) Съдията може да работи в организации с нестопанска цел, доколкото това не противоречи на настоящите правила.

(4) Съдията може да участва в благотворители асоциации, но не от името на съда.

(5) При публични изявления съдията се ръководи от критерии за разумност и чувство за мярка.

Чл. 7 Участие в подобряване на правната среда в държавата

(1) Съдията допринася за подобряване на правната среда в държавата

(2) Съдията може да изразява становища и да участва в дискусии, свързани с промени в законодателството.

(3) Съдията може да изнася лекции, да публикува статии, да преподава в учебни заведения и да участва в извънсъдебни проекти, които не влизат в противоречие на настоящите правила.

Раздел V. ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§. 1 Нормите на настоящия акт се прилагат в случаите, в които Законът за съдебната власт се позовава на правила за професионална етика на съдиите.

§. 2 Правилата са приети във връзка с чл. 27, ал. 1, т.13 от Закона за съдебната власт.